

Wiskunde A

Bert De Saffel

2017-2018

Inhoudsopgave

I	Theorie	2
1	Complexe Getallen	3
2	Limieten	5
3	Afgeleiden	7
4	Parameterkrommen	9
5	Poolcoördinaten	10

Deel I

Theorie

Hoofdstuk 1

Complexe Getallen

Inleiding

- \mathbb{N} = Natuurlijke getallen: $\{0, 1, 2, 3, \dots\}$
- \mathbb{Z} = Gehele getallen: $\{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$
- \mathbb{Q} = Rationale getallen: $\{\frac{1}{3}, -\frac{1}{4}, \frac{7}{2}, \dots\}$
- \mathbb{R} = Reële getallen: $\{\sqrt{2}, \pi\}$
- \mathbb{C} = Complexe getallen: $j^2 = -1$, j = imaginaire eenheid

Definitie $z = a + bj$ met $z \in \mathbb{C}$, $a \in \mathbb{R}$, $b \in \mathbb{R}$ en $j = \sqrt{-1}$ met

- $Re(z) = a$
- $Im(z) = b$

3 Vormen

- Cartesische vorm: $z = a + bj$
- Goniometrische vorm: $z = r[\cos(\theta) + j\sin(\theta)]$
- Exponentiële vorm: $re^{j\theta}$

a en b

- $a = r\cos(\theta)$

- $b = r \sin(\theta)$

r en θ

- $r \geq 0$
- $r = \sqrt{a^2 + b^2}$
- $\theta \in [0, 2\pi]$
- $\theta \in]-\pi, \pi[$
- $\text{tg}(\theta) = \frac{b}{a} (+\pi)$

Complex toegevoegde

- Cartesische vorm: $\bar{z} = a - bj$
- Exponentiële vorm: $\bar{z} = r e^{-j\theta}$

Bewerkingen

- $z_1 + z_2$
- $z_1 \cdot z_2 = (r_1 \cdot r_2) e^{j(\theta_1 + \theta_2)}$
- $\frac{z_1}{z_2} = \frac{r_1}{r_2} e^{j(\theta_1 - \theta_2)}$
- $z^n = r^n e^{jn\theta}$
- $\sqrt[n]{z} = r^{\frac{1}{n}} e^{j\frac{1}{n}(\theta + 2k\pi)}$

Hoofdstuk 2

Limieten

Limiet naderen

- $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty}$ en $\lim_{x \rightarrow +\infty}$
- $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^-}$ en $\lim_{x \rightarrow a^+}$ met $a \in \mathbb{R}$

Bijzondere limieten

- $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0}{b_k x^k + b_{k-1} x^{k-1} + \dots + b_1 x + b_0} = \frac{a_n x^n}{b_k x^k}$
- $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(x)}{x} = 1$
- $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan(x)}{x} = 1$
- $\lim_{x \rightarrow \infty} (1 + x)^{\frac{1}{x}} = \lim_{y \rightarrow \infty} (1 + \frac{1}{y})^y = e$

Onbepaaldheden

- $\frac{0}{0}$
- $\frac{\infty}{\infty}$
- $+\infty - \infty$
- $0 \cdot \infty$
- 0^0
- ∞^0

- 1^∞

Wegwerken onbepaaldheden

- Gemeenschappelijke factor van teller en noemer vinden
- Toegevoegde waarde van teller, noemer of beiden
- $f(x) * g(x) = \frac{f(x)}{1/g(x)}$
- $f(x)^{g(x)} = e^{\ln(f(x)^{g(x)})}$

Geldig voor:

$$0^0$$

$$\infty^0$$

- $\lim_{x \rightarrow \dots} (1 + g(x))^{\frac{1}{g(x)}}$

Geldig voor:

$$1^\infty$$

Hoofdstuk 3

Afgeleiden

Berekenen van afgeleiden

- $(f \cdot g)' = f' \cdot g + f \cdot g'$
- $\left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}$
- $(f^n)' = n f^{n-1} \cdot f'$
- $(\ln f)' = \frac{f'}{f}$
- $(e^f)' = e^f \cdot f'$
- $(\arctan x)' = \frac{1}{1+x^2}$
- $(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
- $(\arccos x)' = \frac{-1}{\sqrt{1-x^2}}$

Regel van L'Hopital

- Als $\lim_{x \rightarrow \dots} \frac{f}{g} = \frac{0}{0}$ OF $\frac{\infty}{\infty}$
- Dan $\lim_{x \rightarrow \dots} \frac{f}{g} = \lim_{x \rightarrow \dots} \frac{f'}{g'}$

Raaklijn en normaal

- Raaklijn : $y - y_p = y'_p(x - x_p)$
- Normaal : $y - y_p = \frac{1}{y'_p}(x - x_p)$

Foutentheorie

- $AF(y) \approx |f'(x)| \pm AF(x)$
- $f(x + AF(x)) \approx f(x) + |f'(x)| \pm AF(x)$

Extremum

- f heeft een extremum in $x = a$ als
 1. $f'(a) = 0$
 2. f' verandert van teken in $x = a$
- \Rightarrow via tekentabel

Hoofdstuk 4

Parameterkrommen

Notatie

$$K : \begin{cases} x(t) \\ y(t) \end{cases}$$

Afleiden

- $y' = \frac{dy}{dx} = \frac{dy/dt}{dx/dt}$
- $y'' = \frac{dy'}{dx} = \frac{dy'/dt}{dx/dt}$

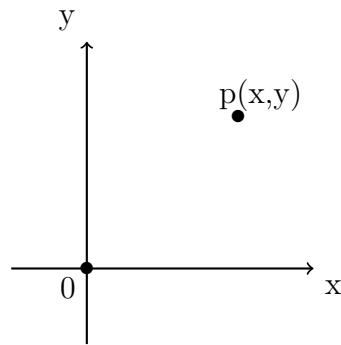
Raaklijn en normaal

- Raaklijn : $y - y_p = y'_p(x - x_p)$
- Normaal : $y - y_p = \frac{1}{y'_p}(x - x_p)$

Hoofdstuk 5

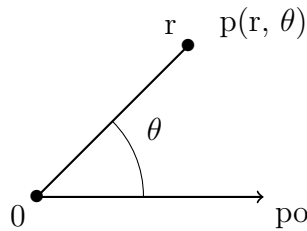
Poolcoördinaten

Voorstelling

- **Cartesische coördinaten:**

$$\begin{cases} x = r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{cases}$$

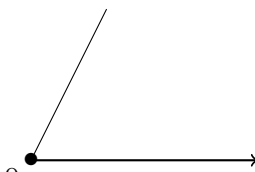

- **Poolcoördinaten:**

$$\begin{cases} r = \sqrt{x^2 + y^2} \\ \theta = \arctan \frac{y}{x} \end{cases}$$

Rechte

• $r \cos(\theta - \theta_0) = d_0 \quad (d_0 > 0)$

Halfrechte

Verloop functieonderzoek

1.
 - (a) domein en beeld
 - (b) Periode
 - (c) Symmetrie
 - Symmetrie t.o.v. poolas als $r(-\theta) = r(\theta)$
 - Symmetrie t.o.v. pool als $r(\pi + \theta) = r(\theta)$
 - Symmetrie t.o.v. $\theta \pm \frac{\pi}{2}$ als $r(\pi - \theta) = r(\theta)$
 - (d) Snijpunten met poolas
 - (e) Gedrag in pool
 - (f) Raaklijnen pool
2. Afleiden
 - $r' > 0 \Rightarrow r$ stijgt enkel als θ stijgt
 - $r' < 0 \Rightarrow r$ daalt enkel als θ stijgt
 - $r' = 0 \Rightarrow$ raaklijn \perp voerstraal. r moet $\neq 0$
 - $r' = \infty \Rightarrow$ raaklijn = voerstraal. r moet $\neq 0$
3. Tabel en schets